

pålæg eller motivation at sikre, at udnyttelse af solenergi bliver igangsat i en nogenlunde stor skala. Den konkrete fremgangsmåde overlades til regeringen, således at nedenstående overvejelser herom blot skal betragtes som en antydning af muligheder.

Den praktiske gennemførelse.

Der foreligger ingen angivelse af, hvorledes regeringen forestiller sig, at man skal sikre gennemførelsen af regeringens egen plan for bygningsisolering. Der foreligger heller ingen konkrete initiativer fra regeringens side, som tager sigte på gennemførelse af dette punkt i energiplanen.

Siden foråret 1975 har der lejlighedsvis været gennemført økonomiske støtteordninger med henblik på at skabe beskæftigelse ved isolering og forbedring af den bestående boligmasse. Disse ordninger gør det imidlertid ikke ud for en bevidst energibesparelspolitik. De har haft karakter af tilfældighed, de har ikke taget sigte på at opnå bestemte mål med hensyn til energibesparelse ved isolering, de har således uundgåeligt været anvendt til projekter, som reelt vil lægge sig hindrende i vejen for en velplanlagt forbedring af isoleringsstandarderne, de har været anvendt til mangt og meget, som intet har med energibesparelse at gøre, og de har endelig haft den kedelige egenskab, at støttebeløbene praktisk taget fuldt ud kapitaliseres i ejendomsværdierne til fordel for de tilfældige, private husejere.

En fortsættelse af en sådan tilfældig isoleringspolitik i så bred en skala, som forudsat i første fase af regeringens energiplan, vil være helt uacceptabel, og for øvrigt har de pågældende støtteordninger ikke haft et omfang, som blot nogenlunde svarer til det nødvendige gennemsnitstempo, hvis dette punkt i energiplanen skulle realiseres.

VS' forslag bygger derfor ikke på støtteordninger, men på skærpede bestemmelser og pålæg.

For nybyggeriet kan der blive tale om maksimumsgrænser for det nødvendige forbrug af Gcal pr. m², kombineret med absolutte maksimumsgrænser for det samlede forbrug af Gcal pr. familiebolig, respektive pr. arbejdsplads i erhvervsbyggeriet, eller om ændrede K-værdier for isoleringsstandarderne, ligeledes kombineret med maksimumsgrænser for det samlede forbrug.

For det bestående byggeri må der stiles mod tilsvarende krav, opstillet særskilt for de forskellige årgange og kategorier og gennemført efterhånden, men således at den samlede energibesparelse efter udgangen af 1980 bliver 29 mio Gcal svarende til første fase af regeringens energiplan på dette punkt.

Det forudsættes for det første, at man ikke ved

opstilling af disse nye normer forskertser muligheden for i det lange løb at gå længere ad denne vej end påtænkt efter regeringens energiplan, dvs. at følge anvisningerne fra IFIAS-rapporterne helt ud. Det betyder praktisk, at man hellere skal opnå besparelsemålet for første fase frem til udgangen af 1980 ved vidtgående isoleringsarbejder i en del af bygningsmassen fremfor at sprede halvt gennemførte isoleringsprojekter over hele bygningsmassen.

Det forudsættes for det andet, at de påbudte isoleringsarbejder på udlejningsejendomme i den bestående boligmasse betales af ejerne, i det mindste så vidt den kapitaliserede værdi af lejestigningerne som følge af den „omkostningsbestemte“ leje rækker til.

Udnyttelse af solenergi til opvarmning kan ligeledes sikres ved pålæg af tilsvarende art, men det er også en mulighed at motivere til anvendelse af solenergi som antydet ovenfor.

Konkret kan motivationen bestå i, at der udover skærpede isoleringsstandarder opstilles samlede maksimumsgrænser for energiforbruget til opvarmning af den enkelte familiebolig, respektive arbejdsplads, således at disse maksimumsgrænser gælder forbruget af energi produceret ved traditionelle energiråstoffer, men ikke for supplerende energiforsyning ved utraditionelle, varige energikilder (sol, vind, jordvarme m. v.).

En maksimumsgrænse svarende til energiforbruget for en 130 m² velisoleret etagebolig vil således kun dække energiforbruget for et ca. 105 m² velisoleret, fritbeliggende enfamiliehus og derved nødvendiggøre anvendelse af utraditionelle energikilder, hvis man fortsat ønsker byggeriet koncentreret om de energimæssigt uøkonomiske parcelhuse. Alt efter maksimumsgrænsens højde vil man kunne motivere til anvendelse af solopvarmning i hele parcelhusbyggeriet eller i større eller mindre dele af det. Det skal dog fastslås, at den i forslaget opstillede målsætning på en energibesparelse svarende til 4 mio Gcal ikke kan nås inden for den fastsatte frist, uden at en mindre del af det bestående byggeri tilsvarende motiveres. Det kan passende være de kategorier (årgange) af særlig store parcelhuse, som ikke i første omgang pålægges isoleringsforbedringer.

Tanken om at fastsætte maksimumsgrænser for energiforbruget fra traditionelle energikilder er naturligvis ude af takt med grundprincipperne i det liberalistiske samfund, som bl.a. bygger på, at enhver må forbruge ubegrænset af hvad som helst, blot han kan betale, hvad det koster — hvilket med markedsmekanismen reelt betyder: blot han kan betale mere, end samfundets dårligst stillede vil kunne.